

Region Syddanmark

UFO

Uddannelsesforløb for opvågningssygeplejersker

Koncern HR Sundhedsuddannelser

2023 – 2024

Indholds- og Pensumbeskrivelse

Indhold

Uddannelsesforløb for Opvågningssygeplejersker - UFO	3
Målgruppe	3
Uddannelsesforløb	3
Forventninger til deltagerne	3
Forventninger til nærmeste leder	3
Undervisere	4
Litteratur	4
Ansvarlige for uddannelsesforløbet	4
Oversigt over undervisningssted, emner og datoer	5
Vigtige datoer	6
Patientforløb – ”Gå i patientens fodspor”	6
Formidlingsopgave	9
Modul 1	10
Modul 2	12
Modul 3	13
Modul 4	15
Modul 5	18

Uddannelsesforløb for Opvågningssygeplejersker - UFO

Målgruppe
Sygeplejersker ansat i opvågningsafsnit.

Formål

Formålet med uddannelsesforløb for opvågningssygeplejersker er:

- at styrke opvågningssygeplejerskens viden og kompetencer i klinisk postoperativ sygepleje
- at kvalificere deltagerne til at arbejde efter nyeste viden inden for klinisk postoperativ sygepleje
- at styrke deltagerne i refleksion over egen klinisk praksis
- at medvirke til høj faglighed i vejledningssituationer i den kliniske del af specialuddannelserne for intensiv- og anæstesisygeplejersker i uddannelsesforløb på opvågningsafsnit.
- at medvirke til netværksdannelse, erfaringsudveksling og gensidig inspiration
- at medvirke til netværksbesøg på regionens andre opvågningsafsnit – efter ønske og om muligt
- at fastholde opvågningssygeplejersker i specialet

Uddannelsesforløb

Uddannelsesforløbet består af:

- 4 moduler á 2 dages varighed og ét modul á 3 dages varighed
- Indholdet er naturvidenskabelige emner, udvikling af den postoperative sygepleje, patientsikkerhed, kvalitetsudvikling og samarbejde med patient og pårørende
- Følgeskab af en patient i det perioperative forløb
- Besøg på opvågningsafsnit på sygehuset, hvor undervisningen gennemføres.

Forventninger til deltagerne

- Deltagelse og engagement i det samlede uddannelsesforløb
- Forberedelsestid både forud og under uddannelsesforløbet
- Anbefalet litteratur i Indholds- og Pensumbeskrivelsen er læst forud for hvert modul
- E-læringsprogrammerne "ANA – FYS test" samt "Respiration og Cirkulation" gennemføres svarende til relevante emner for undervisning
- Under forløbet udarbejdes to individuelle praksisbeskrivelser af sygeplejefaglige problemstillinger ca. 10-15 linjer
- Udarbejdelse af en formidlingsopgave, som præsenteres til slut i uddannelsesforløbet samt i eget opvågningsafsnit
- "Gå i patientens fodspor" med fokus på det præ-, per- og postoperative forløb – studiebesøg på anæstesiologisk afsnit.
- Beskrivelsen af forløbet gennemgås med nærmeste leder
- Kendskab til og anvendelse af kursusystemet Plan2learn på brugerniveau
- Evaluering af alle moduler i Plan2learn (forudsætning for udlevering af kursusbevis)

Forventninger til nærmeste leder

- Forventninger til din nærmeste leder før start
- Forventningsafstemning mellem kursusedtager og leder
- Forventningsafstemning om formidling af formidlingsopgaven i eget afsnit
- Forventningsafstemning om formidling af kursusindhold i eget afsnit
- Forventningsafstemning om tidsforbrug forud og under kursusforløbet
- Finder mulighed for deltagelse i patientforløb – at gå i patientens fodspor
- At afdelingssygeplejersken deltager i formidlingsdagen (20. marts 2024)

UFO Uddannelsesforløb for Opvågningssygeplejersker

Undervisere

Undervisningen varetages primært af speciallæger og sygeplejersker med indgående kendskab til specialet eller fagområdet.

Litteratur

Indholds- og Pensumbeskrivelsen er opdelt i emner med en tidsangivelse for antal undervisningslektioner. De enkelte emners indhold er beskrevet under modulet og er vejledende for både undervisere og deltagere.

Praktiske forhold

Der planlægges årligt 1 forløb med start september og afslutning i marts måned.

Forløbet afvikles over 5 moduler á hhv. 2 / 3 dage i perioden september til marts på regionens hospitaler.

Undervisningen afholdes i tidrummet kl. 8.30 – 14.45.

Yderligere oplysninger

Kontakt Sus Thorsen, Uddannelseskonsulent, Koncern HR Sundhedsuddannelser
sus@rsyd.dk eller tlf.: 4018 8623

Ansvarlige for uddannelsesforløbet

Britt Darley (Formand) Oversygeplejerske	Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling V, OUH
Charlotte Rosenkilde Udviklingssygeplejerske	Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling V, OUH
Lena Storgaard Nielsen (næstformand) Oversygeplejerske	Esbjerg Sygehus
Camilla Block Jespersen Oversygeplejerske	Anæstesiologisk Intensiv Afdeling V, Svendborg
Sus Thorsen Uddannelseskonsulent	Koncern HR Sundhedsuddannelser, Region Syd
Yth Jakobsen Oversygeplejerske	Anæstesiologisk afdeling, Sygehus Lillebælt, Vejle
Kristin Kristjansdottir Oversygeplejerske	Sygehus Sønderjylland

Oversigt over undervisningssted, emner og datoer

Sted	Emner	Datoer
Modul 1 Svendborg	Pårørende i opvågningen Infektionsforebyggelse og hygiejne i forbindelse med opvågning Respiratorisk udfordringer Kirurgisk stressrespons	6. og 7. september 2023
Modul 2 Odense	Cirkulatoriske udfordringer Arytmier og iskæmi Postoperativ blødning Shocktyper Generel væske- og blodkomponent terapi - krystalloider og kolloider Anæstesi og det kirurgiske indgrebs betydning for patientens nyrefunktion	4. og 5. oktober 2023
Modul 3 Vejle	Postoperativ smertebehandling (epidural blokade) Postoperativ kvalme og opkastning (PONV) Udvikling af den postoperative sygepleje	14. og 15. november 2023
Modul 4 OUH	Postoperativ hypotermi ABCDE og ISBAR som vurdering af den postoperative patient Opvågningssygepleje til patienter med særlige behov Smerter hos børn > 2 år - FLACC ASA klassifikation, Overflytningskriterier, Grænsesituationer Anæstesiformer Neuromuskulære blokader, restcurasering / Awareness Forberedelse til formidlingsopgaven	9. og 10. januar 2024
Modul 6 Vejle	Den adipøse patient Anæstesiologiske udfordringer på opvågningsafsnittet Fremlæggelse af deltagernes formidlingsopgaver Regionale anæstesi Sundhedsjura Arbejds miljø	19. 20. og 21. marts 2024

Vigtige datoer

- Cases:
Forud for undervisningen i ”Postoperativ sygepleje” samt ”Anæstesiologiske udfordringer på opvågningsafsnit” samt ”Smertebehandling” skal hver deltager fremsende en beskrivelse af sygeplejefaglige udfordringer fra jeres kliniske hverdag. Hver beskrivelse skal fylde omkring 10-15 linjer.
 - Hvad skete der?
 - Hvad gjorde du?

Beskrivelserne formidles videre til underviserne.

Til undervisningen i *Postoperativ sygepleje* og *smertebehandling* sendes beskrivelserne til sus@rsyd.dk senest den **10. oktober 2023**

Til undervisningen i *Anæstesiologiske udfordringer på opvågningsafsnit* sendes beskrivelserne til sus@rsyd.dk senest den **20. januar 2024**

- Oplæg til formidlingsopgaven sendes til sus@rsyd.dk senest **13. marts 2024**

Patientforløb – ”Gå i patientens fodspor”

Et patientforløb med fokus på det præ-, per- og postoperative forløb.

Mål:

- få indblik i patientens oplevelser i det perioperative patientforløb
- få viden om og forståelse for patientens samlede perioperative forløb
- opleve anæstesi og kirurgi i praksis
- få indblik i postoperativ sygepleje ud fra et patientperspektiv

Opvågnings-sygeplejersken skal have gennemført 1 patientforløb, inden forløbets modul 4.

I forbindelse med et patientforløb skal opvågnings-sygeplejersken:

- tale med patienten i afdelingen inden anæstesi
- følge patienten til operation og deltage ved anæstesi og operation
- deltage i patientens opvågningsforløb
- følge patienten til stamafdelingen
- tale med patienten efter operationen

Opvågnings-sygeplejersken vælger et patientforløb, hvor der udarbejdes en patientforløbsbeskrivelse.

Patientforløbsbeskrivelsen må max. fylde to 2-3 A4-sider og skal som udgangspunkt skrives udenfor arbejdstid.

Opvågnings-sygeplejersken afleverer patientforløbsbeskrivelsen til afdelingssygeplejersken.

Opvågnings-sygeplejersken indgår aftale med afdelingssygeplejersken om en mundtlig refleksion over patientforløbet. Her danner patientforløbsbeskrivelsen baggrund for opvågnings-sygeplejerskens teoretiske refleksioner over patientforløbet med fokus på hele det perioperative forløb.

Refleksionerne bliver et bindeled mellem teori og praksis, hvor opvågnings-sygeplejerskens viden, erfaringer og holdninger kommer i spil. I afsnittet indgås aftaler om hvilket forum patientforløbsbeskrivelsen skal fremlægges i.

Patientforløb
1. Samtale med patienten præoperativt (max. ½ time)
Samtale om <ul style="list-style-type: none">• patientens overvejelser i forbindelse med anæstesi, operation og opvågning, herunder patientens tidligere erfaringer• patientens fysiske tilstand, herunder vitale parametre• patientens særlige behov, f.eks. sansehandicap eller andre handicap med betydning for eksempelvis lejring• patientens personlige ønsker
2. Det peroperative forløb – operation og anæstesi
Beskriv følgende <ul style="list-style-type: none">• det peroperative forløb – brug evt. anæsthesiskemaet• patientens mestring af situationen på operationsstuen• dine observationer af teamsamarbejdet på operationsstuen• patientens tilstand ved ankomst til opvågningen• overlevering af patient fra anæstesisygepleje til opvågningssygeplejersken<ul style="list-style-type: none">○ patientens oplevelser○ dine iagttagelser

3. Det postoperative forløb
Beskriv patientens tilstand i opvågningsfasen i forhold til eksempelvis <ul style="list-style-type: none">• bevidsthedsniveau• smerter• kvalme• opkastninger• vandladningsproblemer• lejringsgener• halsgener• hydreringstilstand• varmetab• restkurarisering• andet
4. Samtale med patienten efter forløbet (max ½ time)
Samtale om <ul style="list-style-type: none">• patientens oplevelser i forløbet• patientens behov for støtte, vejledning, informationer mv. i forløbet• pårørende
5. Interaktion med patienten og evt. pårørende
<ul style="list-style-type: none">• Beskriv dit samarbejde med patienten og evt. pårørende• Analyser din interaktion med patienten med henblik på udvikling af dine egne kompetencer ("hvad har du lært")
6. Evaluer det perioperative forløb
Patientforløbsbeskrivelsen indeholder: <ul style="list-style-type: none">• En kort beskrivelse af patientsituationen• En evaluering af det perioperative forløb• Refleksion med anvendelse af relevant teori og kliniske retningslinjer• Eventuelle ændringsforslag begrundes• Beskrivelse af to fokusområder hvor opvågningssygeplejersken kan medvirke til optimering af sammenhængende patientforløb.

Formidlingsopgave

Fra undring til handling – en formidlingsopgave

I skal udarbejde en formidlingsopgave under jeres uddannelsesforløb. Formidlingsopgaven har til formål, at indføre jer i tankegangen omkring, hvordan man kommer fra undring og refleksion til udvikling af praksis. For at hjælpe jer på vej er nedenstående inspiration til, hvordan I kan arbejde med og finde struktur i jeres formidlingsopgave. I kan vælge at arbejde alene eller sammen i grupper á 2-3 personer. Der er mulighed for vejledning under uddannelsen (se uddannelsesprogram). Formidlingsopgaven fremlægges på uddannelsens sidste modul. Det skriftlige arbejde I beskriver undervejs er kun til eget brug, men I skal forbedre den fremlæggelse for medkursister og inviterede afdelingspsygeplejersker.

Refleksionerne kan være en af følgende:

- Refleksion over ny viden fra undervisningen under jeres uddannelsesforløb for opvågningspsygeplejersker.
- Refleksion over en problemstilling I kender fra praksis
- Refleksion over praksis andre steder end jeres eget sygehus ex. når I har besøgt opvågningsafsnit, hvor modulet har været afholdt
- Refleksion over emner/synspunkter, der har været fremkommet eller diskuteret i løbet af jeres moduler

Frengangsmåde	Hjælpe spørgsmål
Beskrivelse af undring eller problem ud fra jeres refleksioner	Beskriv den konkrete undring eller problem I har oplevet Hvem/hvad vedrører jeres undring eller problem (ex. patient, personale, arbejdsmiljø)? I hvilken kontekst er jeres undring eller problem (ex. afdeling, patientovergange, patientforløb)? Hvorfor er det et problem?
Hvad ved man om undringen eller problemet?	Kliniske retningslinjer, instrukser Undervisningsmateriale Litteratursøgning Ressource- eller nøglepersoner fra praksis Rapporter (ex. UTH'er, patientsikkerhed)
Hvordan vil I arbejde videre med undringen eller problemet?	Afdækning af den nuværende praksis Mini-undersøgelse Oplæg til evt. ændring af praksis Behov for undervisning Nye retningslinjer eller instrukser Andet
Fremlæggelse af oplæg på formidlingsdagen	Power Point Case eller fortælling Film eller billedserie Andet
Tid til oplæg på formidlingsdagen	Alene (Oplæg på 15 minutter) Grupper af 2- 3 personer (Oplæg 20-25 minutter)

Modul 1

Emner:

- Pårørende i opvågningen
- Respiratoriske udfordringer

Forudsætninger "Respiratoriske udfordringer"

- Anatomi og fysiologi - den normale lungefunktion

Lektioner	Emner
1	Velkomst og Introduktion Kort præsentation af eget afsnit <ul style="list-style-type: none">• eks. afsnittes størrelse, antal opvågningspladser, antal sygeplejersker, andre faggrupper, operationstyper, aktuelle udviklingstiltag m.m.
2	Pårørende i opvågningen <ul style="list-style-type: none">• Ethiske overvejelser omkring patient og pårørende i postoperative forløb• information, tavshedspligt, blufærdighed og beskyttelse af andre på stuen.• Pårørendes betydning i opvågningen.• Patientens behov for pårørende• Pårørendes betydning i opvågningen i hhv. dagkirurgi vs. akutkirurgi
2	Infektionsforebyggelse og hygiejne i forbindelse med opvågning <ul style="list-style-type: none">• Isolation• TB• MRSA Gastroenterit (Novovirus og clostrider)

Litteratur "I patientens fodspor"

Møllerup, Mette (2010): "At se med patientens øjne." (Findes på [plan2learn](#))

Pårørende i opvågningen:

[Sygepleje til pårørende sker ud fra patienternes ønsker | dsr.dk](#) – Lisby, Dorthe Choi, Jensen, Hanne Irene. *Sygepleje til pårørende sker ud fra patienternes ønsker*. Sygeplejersken. Fag og forskning 2020 nr. 3 s 70-74

Inden undervisningen bedes du orientere dig i følgende: hvad er pårørendepolitikken i jeres afdeling og hvorfor? Hvis du er i tvivl om baggrunden for jeres pårørendepolitik, kan du spørge dem der har udarbejdet politikken i afdelingen.

Modul 1, fortsat

Lektioner	Emner
6	<p>Respiratoriske udfordringer</p> <ul style="list-style-type: none">• Opfølgning på E-læringsprogrammet om Respiration• Lejring• Hypoxi• Hypercapni• Diffusion• Ventilation• Shuntning• Laryngsspasmer• Pneumothorax <p>Astma og KOL i det postoperative forløb</p> <ul style="list-style-type: none">• Observation, pleje og behandling <p>Syre-base balance</p> <ul style="list-style-type: none">• redegørelse for principperne i vurdering af blodgasanalyser <p>Intubation i opvågningen</p> <ul style="list-style-type: none">• Læge + sygeplejerske – hands on på dukker

Litteratur

Barfod, Charlotte (2019): *Systematisk analyse med fokus på syre-base forstyrrelser*. Kap. 32 s. 620-24.
Petersen, Dan Brun m.fl. (2019). *Den akutte patient*. Munksgaard Danmark. 4. udgave, 1. oplag, København. ISBN: 987

Sand, Olav et. al (2007): *Fysiologi – en grundbog*. Kap. 10. Munksgaard Danmark. 1. udgave 2. Oplag. ISBN-13: 978-87-628-0401-2.

Sand, Olav et. al (2007): *Fysiologi – en grundbog*. Kap. 13, s. 512 - 517. Munksgaard Danmark. 1. udgave 2.

Modul 2

Emner:

- Shockcktyper
- Generel væske- og blodkomponent terapi
- Cirkulatoriske udfordringer

Lektioner	Emner
3	Shocktyper <ul style="list-style-type: none">• distributivt/septisk shock• neurogent shock• hypovolæmisk shock• kardiogent shock• anafykaktisk shock
3	Generel væske- og blodkomponent terapi – krystalloider og kolloider Anæstesi og det kirurgiske indgrebs betydning for patientens nyrefunktion
6	Cirkulatoriske udfordringer <ul style="list-style-type: none">• Arytmier og iskæmi• Postoperativ blødning

Litteratur

Forudsætninger for "Shocktyper – generel væske- og blodkomponentterapi"

Anatomi og fysiologi - det normale kredsløb samt den normale nyrefunktion

DASAIM (2014): *Vejledning i perioperativ væskebehandling*, kap. 2 og 3. www.dasaim.dk

Malling, Hans-Jørgen m.fl. (2014): *Anafylaksi*. Ugeskrift for læger, 2014;176:V12130730.

Claudius, Casper og Møller, Morten Hylander (2019): Shock. Kap 5 I: Petersen, D.B, Callesen, T, Thomsen, P.T, & Mogensen, C.B. *Den akutte patient*. Munksgaard, Danmark. 4. Udgave. 1. Oplag. ISBN 978-87-628-1894-1.

Christensen, Steffen & Grejs, Anders M. (2020): *Shock*. Kap. 19. I. I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Stensballe, Jakob & Johansson, Pär I. (2020): *Væskebehandling og erstatning af blodtab*. Kap 9, s. 159-166 I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Stensballe, Jakob & Steinmetz, Jakob (2019): *Væske- og elektrolytbehandling samt transfusion*. Kap 33, s. 629-634 og s. 637-645 I: Petersen, D.B, Callesen, T, Thomsen, P.T, & Mogensen, C.B. *Den akutte patient*. Munksgaard, Danmark. 4. Udgave. 1. Oplag. ISBN 978-87-628-1894-1.

Forudsætninger for "Cirkulatoriske udfordringer"

ANA FYS testen gennemføres i forhold til emnet cirkulation

Litteratur: Cirkulatoriske udfordringer

Leonardsen, Ann-Chatrin L. (2021): *Pasienter med hjerte-karsykdom*. Kap 20. s. 305-312 I: Leonardsen, Ann-Chatrin L.; Anæstesisygepleje. Cappelen Damm Akademisk. 3. udgave. 1. oplag. Oslo. ISBN: 978-82-02-60510-0.

Modul 3

Emner:

- Postoperative smerter
- PONV
- Udvikling af den postoperative sygepleje

Lektioner	Emner
6	<p>Postoperativ smertebehandling for patienter med</p> <ul style="list-style-type: none">• Akutte smerter• VAS <p>Postoperativ smertebehandling for patienter med</p> <ul style="list-style-type: none">• Kroniske smerter• Faktorer der påvirker smerteoplevelsen• Den sociale dimension <p>Medicinregning – "Cases"</p> <p>Smertebehandling til den dagkirurgiske patient</p> <p>Smertebehandling til patienter med opioidmisbrug</p>

Forudsætninger: *Postoperativ smertebehandling*:

Viden om gængse lægemidler: Fentanyl, Rapifen, Morfin, Ketogan, Catapressan, Sufenta, Remifentanyl, Gabapentin

Litteratur

Dihle, Alfhild (2011): *Smerte og smertelindring*. Kap. 8. I: Hovind, Inger Liv (red.); Anestesisygepleje. 2. udgave. 1. oplag. Forlaget Akribes AS. ISBN: 978-82-7950-134-3.

Lunn, Troels Haxholm og Mathiesen, Ole (2020): *Postoperativ smertebehandling*. Kap. 14. I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Lektioner	Emner
2	<p>Postoperativ kvalme og opkastning (PONV)</p> <ul style="list-style-type: none">• fysiologiske aspekter i forbindelse med kvalme og opkastning• anæstesiologiske og andre årsager til kvalme• profylaktiske foranstaltninger• medikamentelle profylaktiske- og behandlingsmæssige tiltag
3	<p>Udvikling af postoperativ sygepleje <i>"Fra undring og refleksion til udvikling af praksis"</i> Emner:</p> <ul style="list-style-type: none">• At anvende det lærde i praksis• Undring og refleksion af klinisk praksis• Kobling af teoretisk viden og klinisk praksis• Formidling og diskussion af sygeplejefaglige problemstillinger• Udarbejdelse af en formidlingsopgave <p>Udarbejdelse af formidlingsopgave under uddannelsesforløbet: Udarbejdes individuelt eller i grupper af max. 2-3 personer Fremlægges på formidlingsdagen på modul 6</p>

	Formidlingsdag d. 20. marts 2024, hvor afdelingssygeplejersker og styregruppemedlemmer inviteres til at deltage på dagen.
--	---

Litteratur:

Valeberg, Berit T. (2011): *Postoperativ kvalme og opkast*. Kap. 9. I: Hovind, Inger Liv (red.); Anestesi-sygepleie. 2. udgave. 1. oplag. Forlaget Akribes AS. ISBN: 978-82-7950-134-3. *(Findes på Plan2Learn)*

Udvikling af postoperativ sygepleje

Wahlgren, Bjarne (2009): *Transfer mellem uddannelse og arbejde*. Udgivet af Nationalt center for kompetenceudvikling, Danmarks Pædagogiske universitet. *(Findes på plan2learn)*

Oplæg om formidlingsopgave *(se beskrivelse under "formidlingsopgave i indhold og pensumliste)*

Buus, Niels m.fl. (2008): *Litteratursøgning i praksis - begreber, strategier og modeller*. I Sygeplejersken nr. 10, 2008 *(Findes på Plan2learn)*

Modul 4

Emner:

- Utilsigtet perioperativ hypotermi
- Postoperativ sygepleje
- Smerter hos børn
- ASA klassifikationer
- Anæstesiformer
- Neuromuskulære blokader
- Forberedelse til formidlingsopgaven

Lektioner	Emner
1	Utilsigtet perioperativ hypotermi <ul style="list-style-type: none">• Komplikationer ved utilsigtet perioperativ hypotermi• Forebyggelse af utilsigtet perioperativ hypotermi
4	Postoperativ sygepleje <ul style="list-style-type: none">• ABCDE og ISBAR som redskab i vurderingen af den postoperative patient (<i>evt test</i>)• Opvågnings sygepleje til patienter med særlige behov<ul style="list-style-type: none">○ Den ældre patient○ Den urolige patient○ Den udadreagerende patient○ Den demente patient○ Den kriseramte patient○ Børn (>2år) og teenagere Smerter hos børn > 2 år FLACC

Litteratur

Utilsigtet perioperativ hypotermi

Pedersen, CM (2009): Den kolde postoperative patient. Sygeplejersken 2009 ; (13): 40-49. (*findes på Plan2Learn*)

Postoperativ sygepleje

Forudsætninger

Gennemført patientforløb – "Gå i patientens fodspor"

Litteratur

Felsby, Sven (2020): *Opvåkning*, kap. 12. I: Rasmussen Lars og Steinmetz, Jacob (red.); Anæstesi. Fadl's Forlag. 1. oplag, 5. udgave, København. ISBN: 978-87-93590-95-3

Hatfield, Anthea & Tronson, Michael. (2003): *Opvågnings sygepleje – i teori og praksis*, kap. 1, 11. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1. udgave, København, ISBN: 87-17-07123-2.

Reine, Elizabeth. (2021): *Postoperativ anesthesisygepleje*. Kap 17. I: Leonardsen, Ann-Chatrin L.; Anesthesisygepleje. Cappelen Damm Akademisk. 3. udgave. 1. oplag. Oslo. ISBN: 978-82-02-60510-0.

Modul 4 fortsat:

Lektioner	Emner
2	Valg af anæstetiformer inkl. spinal <ul style="list-style-type: none">• På baggrund af indgreb• På baggrund af patientens ønsker• Observation og komplikationer Anæstetiformer - observation og komplikationer i opvågningsafsnittet <ul style="list-style-type: none">• TIVA• Inhalationsanæstesi
1	ASA klassifikation – Overflytningskriterier – Grænsesituationer
2	Neuromuskulære blokader - observation og komplikationer i opvågningsafsnittet Restcurarisering – Awareness
1	Forberedelse til formidlingsopgaven

Anæstetiformer

Forudsætninger:

Viden om Propofol, Tiomebumal, Relaxantia: depolariserende- og non-depolariserende stoffer, Sevofluran, Desfluran med fokus på præparaternes virkning i det postoperative forløb.

Litteratur:

Rosenstock, Charlotte V. (2020): *Præoperativ vurdering*. Kap. 1. I Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Hansen Tom G. (2020): *Intravenøs anæstesi*. Kap. 6. I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

ASA klassifikation – Overflytningskriterier – Grænsesituationer:

DASAIM (2015): *Rekommandation for observation efter anæstesi*. www.dasaim.dk

DASAIM (2016): *Rekommandation for Udskrivningskriterier fra anæstesiologisk observationsafsnit*.
www.dasaim.dk

DASAIM (2017): *ASA - Physical Status Classification System – inkl. dansk oversættelse*. www.dasaim.dk

Specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje (2016): *Generel overflytningsrapport til opvågningsafsnit og vurderingskriterier*, maj 2016. (*Findes på [plan2learn](#)*)

Neuromuskulær blokade:

Forudsætninger:

Anatomi og fysiologi - den normale CNS funktion

Litteratur:

Lange, Kaj H.W. (2020): *Anæstesiologiske komplikationer*. Side 277-278, I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fagl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Rosbøg, Sanne (2012): *Vågen under operationen: som at blive levende begravet*. Artikel fra Ekstrabladet. (Kan fremsøges på internettet)

Jessen, Claus (2005): *Vågnede midt i operationen*. Artikel fra Ekstrabladet (Kan fremsøges på internettet)

Modul 5

Emner:

- Der adipøse patient
- Anæstesiologiske udfordringer i opvågningsafsnittet
- Fremlægning af formidlingsopgaver
- Regional anæstesi, centrale og perifere blokader
- Sundhedsjura
- Arbejdsmiljø

Lektioner	Emner
3	Den adipøse patient
3	Anæstesiologiske udfordringer på opvågningsafsnittet Respiratoriske problemstillinger - <ul style="list-style-type: none">• laryngsspasmer• aspiration• recurrensparese Kardiovaskulære problemstillinger <ul style="list-style-type: none">• hypotension• hypertension• arytmier• iskæmi Forsinket opvågning og bevidsthedsfortyrrelser Shivering Kirurgiske komplikationer <ul style="list-style-type: none">• dræn Væske-elektrolytbalance <ul style="list-style-type: none">• urinproduktion Kirurgiske komplikationer

Litteratur

Felsby, Sven (2020): *Opvågning*, kap. 12. I: Rasmussen Lars og Steinmetz, Jacob (red.); Anæstesi. Fadl's Forlag. 1. oplag, 5. udgave, København. ISBN: 978-87-93590-95-3

Haugen, Arvid Steinar og Leonardsen, Ann-Katrin Linqvist. (2021): *Pasientsikkerhet og anestesirelaterede komplikasjoner*. Kap. 5, I: Leonardsen, Ann-Katrin Linqvist(red): . Anesthesisykepleie, 3. udgave, 1. oplag. Forlaget CAPPELEN DAMM AS, Oslo.

Lange, Kaj H.W. (2020): *Anæstesiologiske komplikationer*. Kap. 13, I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fadl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Valeberg, Berit T. (2021): *Operationspatienten*. Kap. 14, I: Leonardsen, Ann-Katrin Linqvist(red): . Anesthesisykepleie, 3. udgave, 1. oplag. Forlaget CAPPELEN DAMM AS, Oslo.

Reine, Elizabeth. (2021): *Postoperativ anesthesisykepleie* Kap. 17, I: Leonardsen, Ann-Katrin Linqvist(red): . Anesthesisykepleie, 3. udgave, 1. oplag. Forlaget CAPPELEN DAMM AS, Oslo.

Mathiesen, Elisabeth R. (2020): *Diabetes og anæstesi*. Kap 11.6. I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fadl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Lektioner	Emner
5	Fremlægning af formidlingsopgaver der udarbejdes særskilt program Afdelingssygeplejersker, styregruppemedlemmer og andre interesserede inviteres til fremlæggelserne deltagernes materiale fra fremlægning lægges efterfølgende på plan2learn med henblik på videndeling.
1	Slutevaluering af UFO

Lektioner	Emner
2	Regional anæstesi – observation og komplikationer i opvågningsafsnittet, herunder virkning, bivirkning, holdbarhed <ul style="list-style-type: none">• Spinal anæstesi• Epidural anæstesi Perifere blokader
2	Sundhedsjura - Opvågningsssygeplejerskens ansvars- og funktionsområde <ul style="list-style-type: none">• Dokumentation – sygeplejens betydning• Patientsikkerhed, herunder patientidentifikation• Videregivelse af oplysninger, herunder tavshedspligt – den meget vågne medpatient• Autorisationsloven
2	Arbejds miljø

Regional anæstesi

Litteratur:

Bendtsen, Thomas Fichtner og Jens Aage Kølsen Petersen (2020): *Regional analgesi*. Kap. 8. I: Rasmussen, Lars S. & Steinmetz, Jakob (red.) (2020): *Anæstesi*. Fadl's Forlag, København. 5. udgave, 1. oplag. ISBN 978-87-9359-095-3

Lian, Synne Ingrid og Næss Tone (2021): *Farmakologi – forståelse og klinisk utøvelse*. Kap. 8, s121-127. I:

Leonardsen, Ann-Katrin Linqvist(red): . *Anestesisykepleie*, 3. udgave, 1. oplag. Forlaget CAPPELEN DAMM AS, Oslo.

Sundhedsjura

Litteratur:

Kristensen, Kent (2009) – *Kap 8: Sundhedspersoners ansvar* Side 197-228

* Sundheds- og ældreministeriet (2018): *Autorisationsloven; Lovbekendtgørelse nr 1141 af 13/09/2018*. §§ 1-2, 6-7 og 13.

* Sundheds- og ældreministeriet (2013): *Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet*, Vejledning nr. 9808 af 13.12.2013

* Sundheds- og ældreministeriet (2013): *Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser*. Vejledning Nr. 9019 af 15.01.2013

* Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (2014): *Sundhedsloven; Lovbekendtgørelse nr. 1286 af*

02.11.2018.

- Afsnit 1. kapitel 9; Tavshedspligt
- Afsnit 14. kapitel 61; Patientsikkerhed